

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken, Április 1-ső napján, 1814-dik esztendőben.

Hadi Történetek.

1. A' Frantzia Földön.

Minekelőtte az ott történt hadi viselt dolgokat a' Magy. Kurir tisztelt olvasóival közlenék, szükség tudtokra adni, hogy a' Fels. Baváriai Király *Maximilian József* az egyesült Austriai és Baváriai hadi seregeknek mostani fő vezérjét *Wrede* lovaság Generálisát, azon vitéz tetteire, és azon hadi dolgoknak bölts kormányozásokra nézve, mellyeket a' jelen való háborúban, a' szövetséges Fejedelmeknek tellyes megelégedésekre végbe vitt, Feldmarsali rangra emelni méltóztatott.

A' közelebb múlt kedden Bécsbe érkezett hadi tudósítások szerint, a' Csász. Kir. Ármádának fő hadi szállása, az Aube folyóvíz mellett lévő Barban volt. — Ezen leg újabb tudósítás szerint, Mártzius 22-ik napján, reggeli hat órakor a' Frantzia ármáda, a' *Napoleon* személy szerint való vezérlése alatt, a' mi Arcis városamelllett szorossan össze gyűlt hadi seregeinket mérgesen megjámadta, de nagy veszteséggel az Aube folyóvíznek minden pontjain vissza veretett, úgy hogy csak egyedül *Arcis* városa mellett maradhatott meg nagy nehezen az éjelenek békövetkezése után. — A' fogságba esett Frantzia katonáknak valástételek szerint, még annak a' granatios testőrző seregek két kompaniája is,

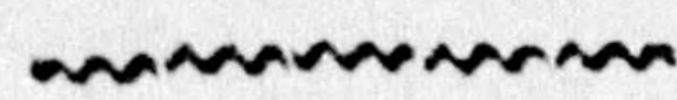
melly egyedül a' Frantzia Császár személyének különös védelmezésére volt ki rendelve, azon pontnak óltalmazására fordítottatott.

Mártzius 21-ik napján, az össze szövethetett Cs. K. Ármádáknak fő vezérek Feldmarsal Herczeg *Schwarzenberg* a' következő napon, úgymint Mártzius 21-ikén ismét megtámadta az ellenséget, és azt minden ponton vissza vevén, annak sok kárt tett. Minden órában sok hadi foglyok vitettek a' fő hadi szállásra, a' kik közt a' Napoleon Császár régi testőrző seregeiből 1000 ember találtatott. — Az ezen szerentsés történetről adandó bővebb tudósítást ezután várjuk és fogjuk tisztelt olvasóinkal közleni.

Prusszus Feldmarsal *Blücher*, a' leg újabb tudósítások szerint *Rheims* városában volt, abban a' városban, mellyben *Clodovéus* első keresztény Frantzia Király idejétől fogva, minden ő utánna következett Királyok, néhai XVI. Lajos szerentsétlen Királyig megkenettettek és megkoronáztattak vala. F. M. Blücher onnan *Chalonsba* menni igyekezett, a' melly szép és népes város Páristól 10 mértföldre fekszik, és a' mellyet már akkor Prusszus Generál *Tettnborn* elfoglalalt vala, önként felnyitván annak kapuit ő előtte a' lakosok.

A' Hesszen Homburgi örökös Hertzeg és Austriai lovasság Generálissa, egy szép

Magyar Huszár Regimentnek tulajdonosa, és a' déli Armádának fő vezére, a' közelebb múlt Mártzius 18-ik napján, Geneva környékén Fr. Marsal *Augereau* (olvasd Ozserot) tüzesen megtámadta, megverte, hátrább nyomta, 's egészen *Villefranche* városig, melly *Lyon* városától nem messze esik, vissza űzte, a' maga fő hadi szállását is oda tette által, és mingyárt akkor olly rendeléseket tett, hogy az ellenséget ezen hólnap 19-ikén *Echelles* mellett *Lyon* városa előtt megtámadhassa.

A' Bétsi Udvari újságoknak a' közelebb múlt kedden este költ darabja mellett kiadott 18-ik rendkívül való Tóldalékjában, következő hadi tudósítások foglaltatnak: A' múlt Mártzius 21-ik napján *Arcis sur Aube* (az Obe folyóviz mellett fekvő Arcis városa) mellett történt, és a' szövetséges seregekre nézve igen ditsőséges verekedés után (mellynél fogva *Napoleon* Császár, a' ki olly reménységben vala, hogy a' szövetséges armádát hasznos következővel meg támadhattya, az *Aube* folyóvizén által költözött, kéntelen volt nagy sietséggel és feles veszteséggel visszamenni) a' *Bar sur Aubei* (Barium ad Albam) Csász. fő hadi szállásról, következő hadi tudósítások érkeztek ide, mellyek a' Hertzeg *Schwarzenberg* Feldmarsal fő hadi szállására *Pongyba* Mártzius 22-ik napján küldettek vala.

A' mai nap (t. i. Mártzius 21-ik napja) úgymond, rendkívül fényes volt. Az ellenség minden ponton vissza veretett, az ő veszteségének felette nagyinak kell lenni. A' hadi fogságba estékkózt a' Fr. Császár régi testőrző seregeből 1000 ember találtatik, e' mellett már eddig is 7 ágyúkat nyertünk. Ennek a' történetnek bővebb előadása ezután fog következni. — Egyszersmind olly tudósítás is adatott ki a' Bar sur Aubei fő hadi szálláson, hogy az ellenség a' Seine folyóviz bal partyán

semmi hadi munkához nem fogott, hogy *Troyes* városa egy brigada által elfoglaltatott, és hogy néhány könnyű szerű seregek már a' Seine vize mellett fekvő *Nogent* városon túl száguldoznak, vagy járnak ki portázni.

A' déli Armáda fő vezérjétől, a' Heszzen Homburgi örökös Hertzegtől olly tudósítás érkezett, hogy Mártzius 18-ik napján az ő armádája, és a' Fr. Marsal *Augereau* (Ozsero) osztály serege *St. George* mellett keményen verekedtek egymással, a' melly alkalmatossággal az Austriai hadi seregek igen vitézi módon viseltek magokat, és minden ponton vissza verték az ellenséget, sőt hogy arra a' végre is megtétetődtek a' rendelések, hogy a' következő napon az ellenségnek *Echelles* mellett táborozó nagy ereje megtámadasson.

2. Belgiumban, nevezetessen a' Hollandiai Flandriában.

A' Frankofortumi Zsurnálnak Mártzius 16-ik napján költ darabjában következő hadi tudósítás adatott ki a' *Bergen - op - Zoomi* erősségnek az Anglus hadi seregektől, Mártzius 15-ik napján történt megtámadtatásáról. A' múlt kedden, úgymond, reggeli 10 órakor, 3000 főből álló Anglus sereg, lajtorjakkal és minden erőszakos megtámadásra szükséges eszközökkel fel lévén ruháztatva, nagy tsendeséggel és titkon *Steenbergbe* *Berg - Op - Zoom* szomszédtságába fekvő faluba ment, a' honnan a' bekövetkezett éjjel a' nevezett várost megtámadni igyekezett. Mellyre nézve éjjel előtt 10 órakor nagy tsendeséggel a' város kőfalai alá mentek, azokra szarentsésen fel is másztak, és a' városba bérohantak. A' több Anglus seregek azon időpontban a' város kapui eleibe mentek, és mivel azokat nyitva találtak, úgy gondolkoztak, hogy azokon tsendesen, es minden ellentállás nélkül bemenhetnek a' városba. De előre tudósítatva lévén az el-

lenség, az Anglusok szándékjokról, eleve meg tette a' szükséges rendeléseket, hadi erejének egy részét készen tartotta, a' töltésekre és kőfalakra felmászott Anglusokat minden oldalról hirtelen megtámadta, azokra pedig, a' kik a' város kepin bementek, az útfázakon elrejtett ágyukból kártáts golyóhisokkal lövöldözött, azokra rohant, és mind addig meg nem szűnt a' velek való viaskodástól, míg az életben maradtak felette nagy vesztesel a' városból kifutottak volna. Sokan meg ölettek, megsebesítettek, és elfogattak az Anglus hadi seregekből.

Erről a' hadi fortélyról következő tudósítás adatott ki a' Beesi Udvari újságoknak 30-ik Mártziusi darabjában: Az Anglus hadi seregeknek Berg-Op-Zoomi veszteségekről közelebb való és bizonyosabb tudósítást vettünk *Steenberg*ből, melly szerint koránt sem vólt az Anglusoknak olly nagy veszteségek, mint közönségesen hiszik és írják. Az azon történetben meghólt megsebesítetett 's elfogatott Anglusoknak számok nem 2000, a' mint eleinten írták vala, hanem mintegy hat, vagy leg fellyebb hét száz emberre ment, a' kik közt General *Skercit*, és egynéhány Obersterek is vóltak. Az első meghólt, kinek halálát annál inkább fájlalják az Anglusok, mivel a' rajtok történt szerentsétlenséget egyedül azon hitetlen spionoknak tulajdonítják, a' kiknek segítségek által azon erősegnék könnyen leendő megvételehez jutni a kartak. Ezek a' spionok a' Frantziának zsoldjokba lévén, az Anglusoknak fel tételeket és készületeket elárulták, a' várbeli őrizetnek számáról és erősségéről hamis tudósítást tettek az Anglusoknak.

Illy formán könnyű vólt a' Berg-op-Zaomi Frantzia Kommendánsnak az ostromló Anglus hadi seregek ellen a' szükséges rendeléseket előre megtenni; azt is láthatni, hogy ő szántszándékkal engedte meg, hogy az Anglusok a' töltésekre és bástyákra felmászassanak, és a' kapukon minden

ellentállás nélkül bé mehessenek; de e' megesvén hirtelen sok kártáts zápor lövetett réájok, a' város minden úttzáiban számos ágyúk vótak kivonatva, a' töltéseken lévő házakban, és kapuknak belső részeiben sok fegyveres ember vólt elrejtve, e' mellett, mivel a' katona őrizet is számosabb vólt az ostromló Anglusoknál, szükségesképen veszteni, és feles veszteséggel hátrálni kellett ezeknek. — Végtére a' sem bizonyosodott meg, hogy azon város lakosi közzül sokan fegyvert fogtak volna a' várbeli katona őrizet ellen, és hogy hatóságos segítséggel lettek volna az Anglusoknak; a' mindazáltal tudva való dolog, hogy ezen történet után a' Frantziák egynéhány házat le rontottak, minekutánna azokat egészen kipredálták volna.

Mártzius 10-ik napján Brédából azt írták, hogy a' Frantziáknak a' lett volna a' plánumjok, hogy a' Walcherni szigetből, Berg-op-Zoonból, és Antverpiából egyszersmind ki üssenek az Anglus táborra, melly Braschaertól egészen a' Skaldis vizéig kinyúlt vala, hogy azt által rontsák és széllyel szórják; de hogy ideje korán tudósítatván arról az Anglusok, azon plánumnak héjába való tételére a' szükséges rendeléseket megtették. Azomban Mártzius 17-ik napján tsak ugyan kitsapott az Antverpiában lévő katona őrizet a' Brüsszelbe vivő országos út felé, és *Willebrock*ig előbre is nyomúlt, a' hol véres verkedés esvén a' két ellenséges seregek közt, sokan meghóltak, megsebesítettek, és estek fogságba a' Frantziák közzül.

A' Berlini közönséges újság levelek szerint, az Antverpiában mostan kommandirozó Frantzia General *Carnot* nem az a' *Carnot* az, a' ki a' Frantzia Ország Consulság előtt Director és hadi Minister is vólt, hanem annak testvér öttse, a' ki ugyan még ekkorig esmeretlen vólt a' Fran-

tzia háborúban: mindazáltal mint szolgálatba lévő Generális többet mivel a' báltjánál, a' ki számos esztendőig a' hadakozás folytatására sok jó plánomot készített, de ő maga soha egyet sem vitt végbe. — Soha sem volt Frantzia országnak a' jó hadi planistákra nagyobb szüksége mint most. Ez a' Carnot, tudniillik az Ex-Director-nak az öttse, 1796-ik esztendőben, a' Marsal Jourdan (oldyasd Zsurdán) vezérlésére bízott Fr. Armádában brigadéros Generális volt, és a' báltjának mind szerentsés, mind szerentsétlen dolgaiban részesült, és midőn amaz Tribunusnak tétetődött volna, ő, tudniillik az ifjabb Carnot, 1804-ik esztendőben az Indzinőri dolgokra ügyelő Commissionnak tagjává tétetett.

3. Olasz Országban.

Az ezen Országban táborozó Csász. Kir. Armádától jött tudósítások szerint, e' folyó Mártzius 10-ik napján, Mantuából, és a' Giotoi, 's Monzambanói hidak előtt való földvárakból egyszersmind ki ütvén az ellenség, a' mi előjáró seregünket tüzesen megtámadta; mindazáltal a' mi vitéz hadi seregeinktől vissza veretett. — Generál Zuchy a' Mantuában lévő ellenséges seregnek fő vezére eleinte Castellaron túl nyomta könnyűszerű seregeinket, ott mindazáltal Generál Suden a' kormánya alatt volt gyalogsággal, melly a' Bianchy gyalog regimentjének egy osztályából, és a' Gradiskai véghelyi seregből állott vala, ellenek menvén, Castellalóra, és a' Molinaroi kanálisra rohant, 's onnét az ellenséget nagy veszteséggel Mantuáig vissza nyomta. Generál Suden, a' ki alatt két lova agyon lövetett, nagy ditsérettel emlékezik a' vezérlése alatt volt hadi seregeknek vitézségekről közönségesen, különösen pedig a' Generál Stábnál lévő Myrbach Kapitányról, és az ötödik vadász regimentnek egyik vitéz fő hadnagyáról Stadenről.

Hasonló ditsősséges következással tsatázott Rukavina Obristlajtinant az Ottochaneri batallionnal, a' Castiglione di Mantova herczegségbeli erősségnek ellenség ellen való megtámadásakor, a' ki is a' Frantziákat, 100 embernek megölése, és ugyan annyinak elfogattatása után, egészen St. Lueiáig vissza verte. Azon időpontban verte vissza Generál Spiegel is Roverhelián túl az ellenséget, és egész Marengóig űzte, a' melly alkalmatossággal Dóba Kapitány a' Generál Stábtól, és Graszitzky lovas Kapitány a' Meerfeld Uhlánus regimentből különösen meg különböztették magokat.

A' Monzambanói híd előtt való földvárból a' Freshnet osztály serege előbre nyomúlván a' Montebiancoi tetőket elfoglalni, 's azok által a' Bogdan és Baumgarten brigadákat egymástól el szakasztani igyekezett: mindazáltal az ellenség előbre való nyomulását a' jól intézett ágyúk tüze megakadályoztatta, a' két nevezett Austriai Generálisok pedig az alattok lévő hadi seregeket az ellenség' két oldala felé vezérelvén azt megtámadták, és sok embert megölvén, sebbe ejtvén, és elfogván közülök, szerentséssen hátra verték.

A' Pechierai erősségből kitsapott 2000 főből álló ellenséges őrizetet, a' Hohenloe Bartenstein Regimentjének derek Oberstere Kurz, az Austriai fegyvernek ditsősségére szolgáló módon vissza verte, és a' Pechierai ágyúk alá űzte. — F. Marsal Lajtinant Sommariva különösen ditséri ezt az Oberstert, a' 4-ik vadász regimentnek Kommendánsát Beke Obristlajtinantot, Greser fő hadnagyot, a' Stipsits hnszár regimentjének igen derek kapitányát Mecceryt, a' 4-ik vadász batallionnak kapitányait Moutluisant, Steindel és Schmeling kapitányokat, és a' Lindenau regimentjéből való halálos sebbe esett Martinkovich Kapitányt; Szuchletta és Possawetz fő hadnagyokat a' Warasdi véghelyi regiment-

ból, végtére *Spentzhofer* Fő Hadnagyot a' Frimont huszár seregéből.

A' *Garda* nevű kis tengeren lévő, és Kapitány *Acurty* kormányára bízott Auszriai flottilla, vagy kis hajó sereg is heves tűzben volt Mártzius 15-ik napján (A' *Garda* nevű lacus, avagy nagy állóvíz, a' Veronai, Bresciai; és Tridentumi tartományok közt van Olaszországban. Ennek a' tengernek partjai, a' körülbelől lévő faluhelyiségekre, kertekre, nyári mulatóházakra, és a' szomszéd Pyrenéusi hegyekre nézve igen kellemeteseek). Ezt az Auszriai kis hajós sereget a' hét hadakozó hajóból álló ellenséges hajósereg megtámadván, annak bátran ellent állott, sebes tüzelését derekasan visszazonozta, és noha mindjárt eleinten egy salupja nagyon megkárosított, és el is süllyett, mindazáltal még is olly vitézi módon viselte magát, 's olly tüzelést adott az ellenséges hajóseregnek, hogy az sok emberét elvesztvén, kénytelen volt a' maga megtartását a' sebes elfutásban keresni. Az Auszriai kis hajóseregnek kormányozója, Kapitány *Acurty* ebben a' vízen való tsatázásban igen ditsőségesen viselte magát, és mindent végbe vitt, a' mit egy derék hajóseregbéli tisztől várni lehetett. Ő a' kormánya alatt volt *Fiericht* artillerista hadnagynak, és *Skutesky's Just* Hohenloe Bartenstein regimentjéből való fő hadnagyoknak vitézi bátorságokat igen nagyon magasztallya.

4. Északi Németországban.

A' Gróf *Tauenzin* Prusszus gyalogság Generálissa vezérlése alatt lévő 4-ik Prusszus osztály sereg, melly a' jelenvaló veszedelmes háborúban az Elbe folyóvízen túl történt verekedésekben magát megkülönböztette, már az ötödik erősséget is, úgymint az Odera folyóvíz mellett fekvő Küstrini erős várat is meghódította. Ez a' város a' Brandenburgiai Marchiában,

a' mint említettem, az Odera folyóvíz mentében, az Oderai Frankofurton felül négy óráni földre fekszik, erős kőfalakkal, bastyákkal, sántzokkal, és $1\frac{1}{4}$ mérföld szélességű álló vízzel van körülvéetve, melyet a' hét esztendőig tartott Prusszus háborúban egynéhány hetekig ostromlott, de meg nem vehetett az Orosz Császári hadi sereg. Ez a' város minden külső erősségeivel, és külső városival együtt a' múlt Mártzius 7-ik napján capitulatio mellett a' Prusszus hadi seregeknek vissza adatott. Ez a' capitulatio a' Prusszus Kir. hadi seregek részéről Gróf *Hülfen* első Kir. Adjutáns, és ugyan Prusszus fő Strázsamester *Karrewurff*, a' Frantzia katona őrizet részéről pedig General *Fonruier d' Alb*, és *Mathieu* artillerista fő Strázsamester, 's *Durieu* hasonlóképen fő Strázsamester eszközések által ment végbe. Minekutánna ezek a' két részről kirendeltetett Commissariusok az őket meg hatalmazó írásokat egymással feltseréltek volna, következő pontokban egyeztenek meg:

1.) A' Küstrini erősség és város, minden külső erősségeivel, artillériájával, hadi eszközeivel, minden némű magazinumival, mappáival, planumaival, a' Kormányozónak, Kommendánsnak, az Inzinörök, Artilleristák és Commissariusok archivumaival, minden kasszákkal, egy szóval minden Frantzia vagyonokkal, minden megszorítás nélkül, Mártzius 20-ik napján adattassanak által a' Prusszai Kir. hadi seregeknek, mihelyt ez a' Capitulatio Mártzius 15-ik napján helybe hagyatik és feltseréltetik. Hogyha mindazáltal ezen meghatározott idő előtt ez az erősség az ostromlás alól felszabadíttatna: ha vagy a' munkába vett békesség végre hajtatódná, ennek a' Capitulatióznak sémmi helye ne legyen, és mintha nem is lett volna, úgy tartassék.

2.) Az abban lévő Fr. katona őrizet hadi fogságba esik, a' Berlini kapun, és

a' hosszú külső városon minden katona tisztelettel kimarsirozik, 's fegyverét lerakja. A' tisztek oldal fegyvereket, szekereiket, bagáziájokat, inasait, és lovaikat megtartják. Az altisztek, a' nemzeti gárdisták, és azok a' katonák, a' kik valamely katona tzímerrel fel vannak ékesítve, akár melly nemzetből valók légyenek, oldal fegyvereket, hasonlóképen az altisztek és közemberek az ő tarisznyájokat megtartják; mindeniknek utazó passns levél fogadattatui.

3.) A' hadi fogságra esett katona őrizet az Odera és Weichsel (Vistula) folyóvizek közt fekvő földön lévő városokba fog felosztatni.

4.) Ez a' katona őrizet bizonyossá tétetik arról, hogy leg elsőben fog felváltatódni.

5.) A' Generálisoknak és tiszteknek szekereik és bagáziájok, és az altiszteknek 's közembereknek tarisznyájok meg nem fog vizgáltatni. A' kormányozó becsületére fogadja, hogy a' magános vagyonnál egyéb a' várból ki nem fog vitettni.

6.) A' Generálisok, a' hadi tisztek, és tábori tisztviselők azon zsoldnak felét, melly a' Prusszus tiszteknek fizettetni szokott, rangjuk szerint megnyerik, jövedébbéli maradásoknak helyéig, mindenütt kvártélyt, kosztot, lő portziót, és utazásokra való szükséges eszközöket fognak kapni, de mihelyt oda érkeznek, csak fél zsoldnak és kvártélynak kivánására leszen jussok.

7.) Az altisztek és köz katonák azon módon fognak tápláltatni, mint a' Prusszus katonák, és az ő marsirozásokat is a' Prussziai Kir. kormányzék fogja el rendel-

ni, e' fog nékiek szükséges utazó eszközöket mutatni.

8.) Minden adósságokat, mellyeket a' Küstrini erősségben volt Fr. katona őrizet tsinált, vagy kész pénzel ki kell fizetni, vagy ráták, az az, meghatározott idők szerint a' Fr. hadi Commissariusok által, a' tábori kasszából kifizettetni, vagy pedig bátorságos és az all Inspectoroktól kéz alá irással megerőssített kötelező leveleket adni, a' mellyeket ők hazájokba leendő vissza menetelek után magoknak kifizetethessenek. Minden Prussziai Kormányzéknek és jobbágyoknak költsönadásiról jó assignatiót kell adni, 's azokat mind a' két részen lévő Kormányzések által megerőssítettetni.

A' mi azokat a' summa pénzeket illeti, mellyeket a' Prusszus polgárok öt procent esztendei fizetésre a' Frantzia őrizetbelieknek adtanak, ezek a' Frantzia Kormányzék nevében tsináltattak, 's ugyan attól is kívántatik azoknak vissza fizetése. — Hogyha ebből a' summából, melly 35 ezer frankra megyen, még valami találtatik a' kasszában, azt annak a' Commissariusnak kell adatni, a' kit e' végre Generál *Hinrichs* ki fog nevezni, és ő ezt az egész 35000 frankból álló adósságot számadásba fogja venni.

9.) Hogy mind a' két résznek költsönös haszna rendbe szedődjön és eligazítottassék, azon végre két Commissariusok nevezettek ki, úgymint Prusszia Ország részéről *Lindenthal* Kormányzékbeli Assessor, Frantzia Ország részéről pedig *Roch* hadi Commissarius. Mind kettő köteles leszen ezen dologban szorgalmatosan és szorosán eljárni.

[Végezetét a' jövő posta napon.]

Mártzius 30-dik napján adtak 100 Forint Conventziós pénzért 275 1/3 forintot Váltózáradulában. — Egy Császár aranyért 12 f. tot és 11 1/2 krt.

Honnyi Levelek, Tudósítások, és Egyebek.

Nro. 23.

A' Magyar Kurir 26-ik darabjához.

Magyar Ország.

A' Pesti Kir. Universitásnak egyik régi, nevezetes, és érdemes tagját *Hanali Hada Károly* urat, a' mathematica tudománynak azon fő iskolában közönséges és rendes Professorát tanítóját, a' ki azon fontos hivatalját csak nem 40 esztendeje hogy igen ditsretessen viseli és folytattya, mind a' Magyar Haza, mind a' tanuló ifjúság eránt való nagy érdemeire nézve, Cz. Kir. Tanácsosi rangal méltóztatott Fels. Urunk megtisztelni, a' ki is az illy hivatalokkal öszve kötött esküvést, Mártzius 13-ik napján, Ország Birája, nagy méltóságú Urmeni *Ürméni József* Ur Eő Excellentziájának kezébe tette le. Melly annál nagyobb dicsére 's ditsőségére szolgál a' nevezett Professor Urnak, mivel nem emlékezünk, hogy a' Philosophica Facultásbéli Professorok közzül meg eddig valaki ezen Tanácsosi rangra emeltetett volna.

~~~~~

Jól emlékezem, hogy néhai *II. József* Császár és Király uralkodása alatt kemény parantsolat adatott ki az Austriai Birodalombéli Apatikáriusokra nézve az eránt, hogy semmi fele rangú és állapotú embernek, a' graduált és ugyan akkor szorosan meg eskettetni szokott Orvos Doktorokon és Seborvosokon kívül arsenicumot (egerkövet vagy maszlagot, mellyből különben igen hathatós gyógyító szerek készítettnek, de más részről igen veszedelmes szokott lenni), ne adjanak. — Ennek a' bölts parantsolatnak eszközésére bár szemessebben vigyaznanak mind az Orvosok, mind a' közönséges hivatalbéli személyek,

mind magok az Apatikáriusok, úgy nem törtenne annyi szerentsétlenség az arsenicummal való bánással.

Tek. Trenesin Vármegyében, a' múlt Mártz. 10-ikén egy mező városban bizonyos Ifjú egy hajadon leányba a' megbódulásig belé szeretvén, a' midőn onnan a' gazdaság tanulása végett másuva menni szándékozott volna, annyira elfoglalta az ő szivét a' szerelembeli gyanúság, hogy eltökélte magában, hogy mind magát, mind kedvesét e' világból kivégezze. Arra való nézve az ott lévő patikában, azon szín alatt, hogy a' szobájában lévő patkányokat akarja kiirtani, egerkövet vagy maszlagot vett, 's azt két részre osztván egyiket maga vette bé, a' másikat pedig kedvesének igyekezett beadni, de ez, több szeretői is lévén, annak bevételére magát nem ajánlotta. A' vak szerelem miatt szinte bódulásra jutott ifjú titkon tsakugyan módot talált annak beadására, mellynek mindazátal a' hajadonban semmi rossz következése nem volt, de ő magában kevés szempillantatok után minden belső részét elfogtalván, egy-néhány óráig tartott szörnyű fájdalmi után e' világból kimúlt, 's vak szerelmét nagy áron fizette meg. Vajha az illy szomorú példák mind a' szerelembé merült ifjaknak, mind az apatikáriusoknak tanúságokra szolgáljanak, 's kiváltképen az utolsóbbaknak, hogy az illy veszedelmes szereknek árulásában okosabbak, 's vigyázóbbak lennének.

~~~~~

A' Magy. Kurir 20-ik darabjának 116-ik lapján egy két szóval mi is említettük néhai vitéz hazánkfiának Baró *Davidovich*

Pál, Cs. Kir. Fegyver Tármeſternek, Februáriuſ 18-ik napján történt halálát. Ez a' derék és Budai születésű vitéz hazánkfiá, már 1779-ik esztendőben a' Prusszusokkal való háborúban Habelſchwert mellett esett verekedésben, a' d' Alton (azután Alvinczy, most pedig a' Hesszen-Homburgi Herczeg Filep) gyalog regimentjében, Fő Strázsameſteri rangal szolgálván, 's magát megkülömböztetvén a' Mária Trézia vitézi Rendjének kis keresztés tagjává tétetett, 1781-ik esztendőben Obristlajtianti rangal az akkori Gyulai Sámuel most Eszterházy gyalog regimentjéhez által tétetett, onnan 1788-ikkan, Obersteri rangal, a' Péterváradí véghelyi regimenthez küldetett, onnan a' következett esztendőben hasonló rangal a' Bródi regimenthez, 's egyszersmind Generál Majorságra emeltetett; végtére 1804-ik esztendőben, a' néhai Generál *Kray* derék gyalog regimentjének tulajdonosává, 's egyszersmind Cs. Kir. fegyvertármeſterré tétetett.

Elegyes Dolgok.

A' Fels. Angliai Királyné minden hónap végén *Windsorba* (a' hol tudniillik lakik a' Kir. Familia) gyűjteti az Udvari Orvosokat, hogy ők a' beteg Király állapotjáról ő Felségét tudósítsák. A' múlt Februáriuſ végén kiadott Bülletinben következő jelentést tettek azon Kir. udvari Orvosok a' Király betegségéről: „Az Eő Kir. Felsége betegségének fogantja még sem múlt el, hanem az egészségének természeti tulajdonsága jó, és az egész Februáriuſ hónapban mindenkör tsendesenn volt Eő Kir. Felsége.

Londonban ismét egy különös testamentom tétetett közönségessé, melly szerint egy *Wright* nevű gazdag ember *Wilson* *Francisca* Asszonynak, Nemes *Wilson* *Chelsea* Ur feleségének 3000 font sterlinget hagyott a' maga halála után. Mivel ez az asszony a' megholt testátort soha sem

esmérte, vele soha sem beszéllett, hanem arra emlékezett, hogy egy valaki a' teátromban szüntelen ránézett, 's szemeit gyakran réáfüggesztette, a' testamentomról tudósítatván, a' halottas házhoz elment, a' megholt urat megnézte, 's megesmerte, hogy ő lett legyen az, a' ki a' teátromban mindenkör ő reá nézett. Egyedül ebből a' tekintetből hagyott ennek az asszonynak olly szép summa pénzt. — Kétség kívül szép volt ez a' dáma, másként nem igen emlékezett volna meg ez a' gazdag ember halálos ágyában ő rólla.

Az özvegy Oldenburgi Herczegné *Katalin* Orosz nagy Herczeg Asszony *I. Sándor* Orosz Császár Eő Felségének kedves testvér húga Anglia Országba való menetele előtt Hollandiát is meg akarta tekinteni. Ez a' nagy születésű Fels. személy Amsterdámhoz közelgetvén, a' Hollandiai helytartó Fejedelem az Orániai herczeg eleibe útaozott, őtet nagy tisztelettel fogadta, és számos ágyú ropogások, és katoná muzsika szózatok közt vezette be a' városba.

Elősszöri Híradás.

Egy derék és tanult ifjú nemes hazánkfiá, a' ki a' Pesti Kir. Fő Oskolában a' törvényes tudományoknak tanulását dítséretessen elvégezte, magát egészlen a' nevelés tudományának tanulására szentelte, 's az óta egynehány esztendőkig nagy Grófi Házból származott ifjú uraknak nevelésekben fogantoson és dítséretesen forgott; ennekutánna is kívánna, vagy Pest Sz. Kir. Város környékénn valahol, vagy Erdely Országban azon felette szükséges tudományával valamelly úri háznál szolgálni, vagy magát Secretariusi hivatalra szentelni. — A' kinek egy illy pallérozott ifjúra szüksége leszen, méltóztasson szándékáról a' Bécsi Magyar Kurir elsőbb íróját tudósítani, egyszersmind vele a' feltételeket is közleni.